

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 14.11.2011.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ	
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	
ПРИМЉЕНО	16 NOV 2011
Орг. јед.	Београд
3061/2	

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком 2558/1 од 14.12.2009. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта мр Ане Стјеље и теме докторске дисертације под називом „Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Мирјана Маринковић, доцент, туркологија, 08.07.2008, Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. др Татјана Росић Илић, доцент, семиологија културе, 29.09.2007, Факултет за медије и комуникацију Универзитета „Сингидунум“ у Београду

3. др Мило Ломпар, редовни професор, српска књижевност, 22.12.2010, Филолошки факултет Универзитета у Београду

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Кандидат у приложеној биографији наводи следеће податке:

мр Ана Стјеља рођена је 1982. у Београду. Дипломирала је на Филолошком факултету у Београду 2005. на Катедри за оријенталистику. Магистрирала је 2009. на Филолошком факултету у Београду, одбравивши тезу под насловом „Људско и божанско у делу Мевлане Џелаледина Румија и Јунуса Емреа“. Бави се писањем поезије и хаику поезије, као и превођењем поезије и прозе с енглеског, шпанског, португалског и турског језика. Пише кратку прозу и путописне есеје. Сарађује са домаћим и страним, штампаним и електронским часописима. Добитик је неколико награда из области поезије и есејистике. Члан је Удружења књижевника Србије, Удружења књижевних преводилаца Србије и Светског друштва песника.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. збирке поезије:

- „Моира“, Народна књига, 2002;
- „Атави“, Народна књига, 2004;
- „Три Гејше“, Београд, 2006;
- „На корак до дуге“, Београд, 2009;

2. збирка поезије и есеја „Еден & Хад“, Београд, 2006;

3. избор из поезије Фредерика Гарсија Лорке „Сенка моје душе“ (превод са шпанског језика), 2008;

- избор из поезије Пабла Неруде „Земља у теби“ (превод са шпанског језика), 2008

4. приређене књиге:

- Никола Матић „Српске православне школе у БиХ под аустроугарском управом“, 2008;

5. стручни чланци/књижевни есеји:

- „Суфизам у поезији Јунуса Емреа“, Нур, 2006;
- „Осам векова славе - Мевлана Џелаледин Руми“, Нур, 2006;
- „Суфизам и музика - музика као израз мистичког заноса“, Нур, 2009;
- „Силвија Плат - песникиња трагичног усуда“, www.prozaonline.com;

6. позоришни есеји:

- „Есеј о глумцу“, Браничево/Новости, 2002;
- „На крилима позорнице - Небојша Дугалић“, ЛУДУС, 2007.

7. путописи:

- „Записи са Цареве ћуприје (КАС, 2002)
- „Трагом фараона“ (*Илустрована политика*, 2006)
- „Дах прошлости на острву птица (www.kisobranblog.com)

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат мр Ана Стјеља испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

За ментора је предложен/а др Мило Ломпар, (звање) редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Модерна времена у прози Драгише Васића, Филип Вишњић, Београд, 1996, 7–216;
2. „Дух просвећености у српској аутобиографији“, у књизи: Живот и дело Доситеја Обрадовића (зборник радова), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000, 429–434;
3. Аполонови путокази (Есеји о Црњанском), Службени лист СЦГ, Београд, 2004, 7–310.;
4. Црњански и Мефистофел (О скривеној фигури „Романа о Лондону“), Друго, измењено издање, Нолит, Београд, 2007, 7–194;
5. О завршетку романа (Смисао завршетка у роману „Друга књига Сеоба“ Милоша Црњанског), Рад, Београд, 1995, 7–296. Друго, измењено издање: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2008, 9–330;
6. Његош и модерна, Друго, поправљено издање, Нолит, Београд, 2008, 7–294;
7. Моралистички фрагменти. Друго, проширено издање, Нолит, Београд, 2009, 7–319.
8. Српска књижевност XVIII и XIX века (I-II), треће, допуњено издање, Чигоја штампа, Београд, 2009. (1-893) /у коауторству са др Зорицом Несторовић/;
9. Негде на граници филозофије и литературе (О књижевној херменеутици Николе Милошевића), Службени гласник, Београд, 2009, 5–230.;
10. О трагичком песнику. Његошове песме, Албатрос плус, Београд, 2010, 7–223.
11. Његошево песништво, СКЗ, Београд, 2011.

Комисија сматра да проф. др Мило Ломпар испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област српска књижевност

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслова)

Комисија закључује да је радни назив тезе „Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић“ прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме:

Докторска дисертација „Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић“ има за циљ да истражи и темељно обради животни и стваралачки пут Јелене Димитријевић, српске књижевнице из друге половине 19. и прве половине 20. века.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

3. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 10 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

приређене књиге:

- Никола Матић „Српске православне школе у БиХ под аустроугарском управом“, 2008;

стручни чланци/књижевни есеји:

- „Суфизам у поезији Јунуса Емре“, Нур, 2006;

- „Осам векова славе - Мевлана Целаледин Руми“, Нур, 2006;

- „Суфизам и музика - музика као израз мистичког заноса“, Нур, 2009;

- „Силвија Плат - песникиња трагичног усуда“, www.prozaonline.com;

позоришни есеји:

- „Есеј о глумцу“, Браничево/Новости, 2002;

- „На крилима позорнице - Небојша Дугалић“, ЛУДУС, 2007.

путописи:

- „Записи са Цареве ћуприје (КАС, 2002)

- „Трагом фараона“ (*Илустрована политика*, 2006)

- „Дах прошлости на острву птица (www.kisobranblog.com)

4. циљеви истраживања

Циљеви

Мр Ана Стјеља настоји да афирмише неправедно запостављено стваралаштво ове значајне жене у српској култури на темељу њеног целокупног књижевног опуса. С обзиром на то да је реч о веома занимљивој личности која је оставила траг не само у српској књижевности, већ и у културном и друштвеном животу Србије, ова тема треба да употпуни и културноисторијску представу о српском друштву тог доба.

Хипотезе

Истраживање живота и рада српске песникиње Јелене Димитријевић у контексту доба којем је припадала и опуса који је за собом оставила с циљем да се укаже на утицаје и везе које је ова песникиња имала са својим савременицима, улогу путописног жанра у њеном опусу, истраживање тематско-мотивског слоја њеног рада као показатеља упознавања са другим културама и традицијама, односа старог, оличеног у оријанталном наслеђу и новог, модерног које је повезано с питањем о положају жене у друштву.

5. очекивани резултати

Осветљавање интегралног стваралаштва једне изузетно образоване, префињене и надарене жене, која је неоправдано одсутна из наше књижевне и културне свести.

6. план рада

- 1) Уводни део доноси биографске податке који треба да омогуће сагледавање дугог и узбудљивог живот Јелене Димитријевић: реч је о архивским и историјским сведочанствима, као и о посредним подацима које је она открила у својим књигама.
- 2) истраживање обележја књижевног правца којем је припадала Ј.Димитријевић с посебним освртом на структуру путописа, како због улоге коју је овај књижевни жанр играо у модерној српској књижевности, тако и са становишта сазнања да је у њему Ј. Димитријевић проналазила свој аутентични књижевни израз;
- 3) истраживање поетског и прозног дела Ј. Димитријевић, с нагласком на мотиве и књижевне преокупације; уочавање мотива жеђ за путовањем, упознавање са другим културама и традицијама, однос старог и новог, положај жене у друштву...
- 4) истраживање језика, стила и начина на који се Ј.Димитријевић у својим делима обраћа читаоцима, поготово женама;
- 5) сагледавање песništва Ј.Димитријевић преко поређења са другим песницима њеним претходницима (Ј.Ј.Змај, Ђ.Јакшић, В. Илић);
- 6) сагледавање њене прозе у односу према поетичким традицијама реализма и постреализма;
- 7) опис и анализа друштвеног ангажмана Ј. Димитријевић, указивање на њена уметничка дела али и јавне чинове са становишта њених профеминистичких идеја, покретања женских новина као једног од начина да се оформи и препозна женски глас у јавној свести, њеног космополитизма и жеље за успостављањем верске и националне толеранције, као и равноправности међу различитим расама и половима.

7. методе истраживања

Предложена тема налаже комбиновање читавог низа различитих методолошких полазишта: од биографског раскривања чињеница приватног живота до историјске реконструкције читавих периода 19. и 20. века; од поетичко-стилског рашчлањавања жанровски различитих уметничких текстова до културно-политичког рашлањавања политичких текстова и јавних чинова. Тако се укрштају биографски, књижевно-уметнички и историјско-социолошки метод сагледавања односа између појединца и друштва.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И

КАНДИДАТА: Живот и дело Јелене Димитријевић биће размотрени са неколико аспеката. Приказујући раскол старог и новог, мр Ана Стјеља намерава да укаже на однос култура и традиција у књижевном делу ове српске песникиње, али и на њен друштвени ангажман, односно положај српске жене и судбину жене писца у првој половини 20. века. Предложен истраживачки корпус, неосветљеност личности и дела Јелене Димитријевић, укрштај различитих методологија у описаном истраживању, чине захтевним и оправданим укупни истраживачки и интерпретативни напор који је пројектован у докторску дисертацију „Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић“, јер постоје знатни изгледи да се добије низ важних културноисторијских сазнања о српској прошлости. Отуд предлагемо Наставно-научном већу Филолошког факултета да прихвати тему „Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић" коју је предложила мр Ана Стјеља.

НАПОМЕНА:

На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидат мр Ана Стјеља подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена

тема подобна за израду докторске дисертације у области српска књижевност.

На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Мило Ломпар подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

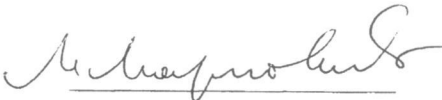
На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата мр Ане Стјеље

и предложене теме докторске дисертације

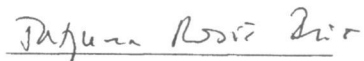
„Елементи традиционалног и модерног у делу Јелене Димитријевић“

а да се за ментора именује др Мило Ломпар редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

доц. др Мирјана Маринковић

доц. др Татјана Росић Илић

проф. др Мило Ломпар